

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA
UPRAVA ZA ZAŠTITU INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 38 (3)

IZDAN 10. oktobra 1922

PATENTNI SPIS ŠT. 581.

Inž. Siegfried Neutra, Beč.

Drveni sastavljeni jarbol ili slično.

Prijava od 28. marta 1921.

Važi od 1. februara 1922.

Pravo prvenstva od 5. juna 1920. (Austrija.)

Ovaj izum ima u cilju proizvodnje jednog višedjelog jarbola, stupca ili sličnog koji duže vremena nego što dosada potpuno odeljuje škodljivim uplivima, kao što je izjedanje od insekata, vazdušne vlage i od zemlje, što utiče na jarbole učvršćene u zemlji. Nastojanja, da se u zemlji ukopanim građevnim djelovima podijeli duža trajnost, pokušavala su se već odavna, a dobivaju u ovo vreme sve višu važnost radi neizmerno velike oskudice u drvima i impregnirajućim sredstvima.

Bilo je već predloženo, da se donji deo jarbola koji u zemlju dolazi, daklem ona komad koji je ponajvećma izložen uništavanju, na jedan osobiti način impregnira i napravi otpornijim. Ovi postupci bili su međjutim malo upotrebljavani, pošto su poteškoće prevelike ako se kani jedan te isti komad drva na raznim mjestima njegove dužine na razne načine impregnirati.

Jedan dalji poznati postupak sastoji se u tome da se kolac, jarbol ili slični građevni deo, na mjestu, sa kojim se učvršćuje, štiti protiv škodljivih uticaja sa jednim omotom. Sa ovime se trajnost u zemlji ugrađenih djelova, osobito u opasnoj zemljinoj zoni znatno povišava; međjutim se ne može spre-

čiti, da mnogo puta sleduje iznutra razorenje i ubrzava se sa neizbježivim vazdušnim pukotinama.

Iskustvom se je uvidelo, da je samo ono drvo uspešno šticeo protivu trulenja, koje se može potpuno skroz natopiti. To je u prvom redu moguće kod bukovog drveta, koje, radi te mogućnosti potpunog natopljenja sa impregnirajućim materijama posjeduje protivu trulenja i izjedanja od crvi izvanrednu otpornu snagu. Ova vrsta drveta nije mogla doći dosada u obzir za proizvodnju jarbola, pošto se pri posebnom načinu rasta ovoga drveta nemogu dobiti dosta dugi i ravni komadi.

Kod hrastovine, borovine i tisovine prodire isto tako impregnacija duboko sve do jezgre tiko da se postiže vrlo uspješan štit. Od ovog drva mora se za fabrikaciju jarbola veći deo od neizradjenog drva poradi kratkog i grbavog rasta odstraniti.

Pošto su gornji delovi jarbola manje izloženi uništavanju, jer tu samo vazduh i vlaga škodljivo uplivišu, to se po ovome izumu proizvadjja jedan jarbol koji svima zahtjevima zadovoljava i zaštićen je za vrlo dugo vremena od škodljivog uticaja i to tako, da se donji deo jarbola na pr. sa ka-

tranovim. ugljem impregnirano bukovo drvo ili jedno drugo sposobno drvo, sjedini sa gornjim djelom jarbola koji je iz bilo koje vrste drva koja se je dosada za jarbole upotrebljavala i za tu svrhu priredjena bila. Pri tome se dužina donjega dela tako odmjeri, da, kada je jarbol ili slično ugradjen, gornji deo je tako od zemlje odaljen, da je mogućnost uticaja truljenja i crva isključena.

Ovaj gornji deo može prema opisanom biti napravljen iz onih vrsta drva, koje su radi svoga vitkog rasta osobito usposobljeni, a može se s njima na koji god način postupiti. Stime se omogućuje, da se za podnožje jarbola može upotrebiti u impregniranom stanju najtrajniji drveni materijal, sa čime se postizava do sada nedokučiva trajnost i sigurnost kod vodnih mreža i

naprava, što je s gospodarskog gledišta od najveće važnosti.

Sjedinjenje jarbolovih delova može se izvršiti na kakav god poznat način, koji daje jarbolu dovoljnu čvrstoću.

Patentni zahtevi :

Drveni sastavljeni jarbol ili slično, koji je na poznat način proizveden iz više aksialno, jedan preko drugoga smještenih komada naznačen time, što se njegov donji, u zemlji učvršćeni deo sastoji iz jednog drveta, koje se sa kojim god postupkom čuva od gnjiloče i istotako razorenja po mestima, impregnira ili inače sigurno štiti, dočim je gornji deo iz bilo koje god vrste drveta koja se po potrebi u tu svrhu obrađuju.